

La desorientació és un paisatge gèlid

2002-06-14 12:00:28

Peter Stamm

Pluja de gel

Traducció de Joan Fontcuberta

Quaderns Crema, Barcelona, 2002

Peter Stamm va ser rebut fa poc, quan va publicar la seua primera obra, la novel·la *Agnes*, com un narrador de gran talent, i com una promesa a tenir en compte. I, encara que alguns han rebut *Lluvia de hiel* com una obreta menor, cosa per altra banda bastant repetida sempre que algun jove autor irromp amb força amb una *opera prima* extraordinàriament madura, el ben cert és que malgrat el risc de la tria expressiva i temàtica, Stamm se n'ha sortit amb fluïdesa i ofici. El títol no pot ser més descriptiu del que trobarà el lector a les pàgines del llibre, i per això, és convenient entendre'l en el seu sentit més literal: una autèntica pluja de gel en forma de nou relats independents, en els quals la fredor explica el llenguatge, els recursos narratius i el clima –esquerp, de tan gèlid– que s'hi respira. L'autor ens porta de la mà fins a la mateixa vora del precipici, ens el fa veure, però gairebé mai no es dona un pas més enllà. Des d'"En la llacuna de gel", el primer relat i simptomàticament l'únic en què podem parlar d'un desenllaç *canònic* de la situació plantejada, fins "Pluja de gel" que tanca el recull reprenent l'al·lusió directa al gel en un títol que és compartit pel conjunt, allò predominant és l'ambigüitat, la sensació d'assistir a un equilibri precari, tant que dues pàgines més de relat i la tensió s'hauria desfermat cap a qualsevol situació incontrolable. Per això, *Pluja de gel* se'ns apareix com un enfilall d'estampes breus, gairebé minimalistes, que mostren situacions quotidianes i banals –i la banalitat, en aquest cas, és absolutament buscada per l'autor, un ingredient més d'aquesta gelor. Situacions quotidianes, habitualment entre persones joves, i sempre narrades en primera persona, encara que això no és obstacle per què la veu narradora –encomanada del clima predominant– no vaja molt més enllà de la simple reproducció mecànica i distanciada del context de què és testimoni. I si la temperatura és realment freda, el gust que s'enganxa al paladar és autènticament amarg, el gust que pot tenir el fracàs prematur, la solitud, la completa desorientació. El tema no és nou –en literatura, fa segles que no n'hi ha cap, de nou– i des d'aquesta mateixa pàgina fa poc en donàvem una mostra amb [el recull de narracions](#) del noruec [Askildsen](#). Per això, com és el cas d'aquests dos autors europeus, s'agraeix la destresa narrativa.